

Ceny uprawnień EUA

Marzec 2026 r. na rynku uprawnień EUA stał pod znakiem bardzo dużej zmienności cen. Po okresie względnej stabilizacji, notowania spadły z poziomów ok. 72 EUR do 62 EUR, tak aby następnie odrobić większość strat, i zakończyć miesiąc na poziomach powyżej 70 EUR. Spadki cen uprawnień były związane z pojawiającymi się informacjami o możliwym złagodzeniu funkcjonowania EU ETS przez KE (m.in. zwiększenie liczby bezpłatnych uprawnień czy głęboką rewizję MSR). Z kolei w drugiej połowie marca br., wraz z wyjaśnieniem, że skala zmian nie będzie tak daleko idąca (brak zawieszenia ETS i jedynie ograniczone korekty w MSR), nastąpił wzrost popytu na uprawnienia, co przełożyło się na odbicie ich cen.

Czynniki PRO-WZROSTOWE:

- Wzrost cen gazu i wyższy popyt na węgiel w UE (wzrost emisji).
- Informacje o planowanych niewielkich zmianach w mechanizmie rezerwy MSR (KE zaproponowała jedynie zawieszenie unieważniania uprawnień).
- Nieuwzględnienie propozycji niektórych państw zawieszenia systemu EU ETS.

Czynniki PRO-SPADKOWE:

- Niepewność geopolityczna (wojna na Bliskim Wschodzie) i regulacyjna zmierzająca w stronę złagodzenia systemu EU ETS.
- Ograniczenie pozycji netto przez fundusze inwestycyjne na rynku futures (z ok. 66 pod koniec lutego do 34 mln pod koniec marca).

Ceny uprawnień EUA na rynku wtórnym (spot) ICE/EEX wzrosły na przestrzeni lutego i marca 2026 r. z 68,93 EUR do 71,04 EUR. Średnia ważona cena uprawnień EUA z 22 dni handlowych marca 2026 r. wyniosła 68,72 EUR. Łączny wolumen obrotów na rynku wtórnym ICE i EEX wyniósł ok. 92 mln uprawnień. Wskaźnik zmienności cen, mierzony odchyleniem standardowym, wyniósł 3,35%, a różnica między najwyższą a najniższą ceną w grudniu sięgnęła 9,55 EUR.

W numerze:

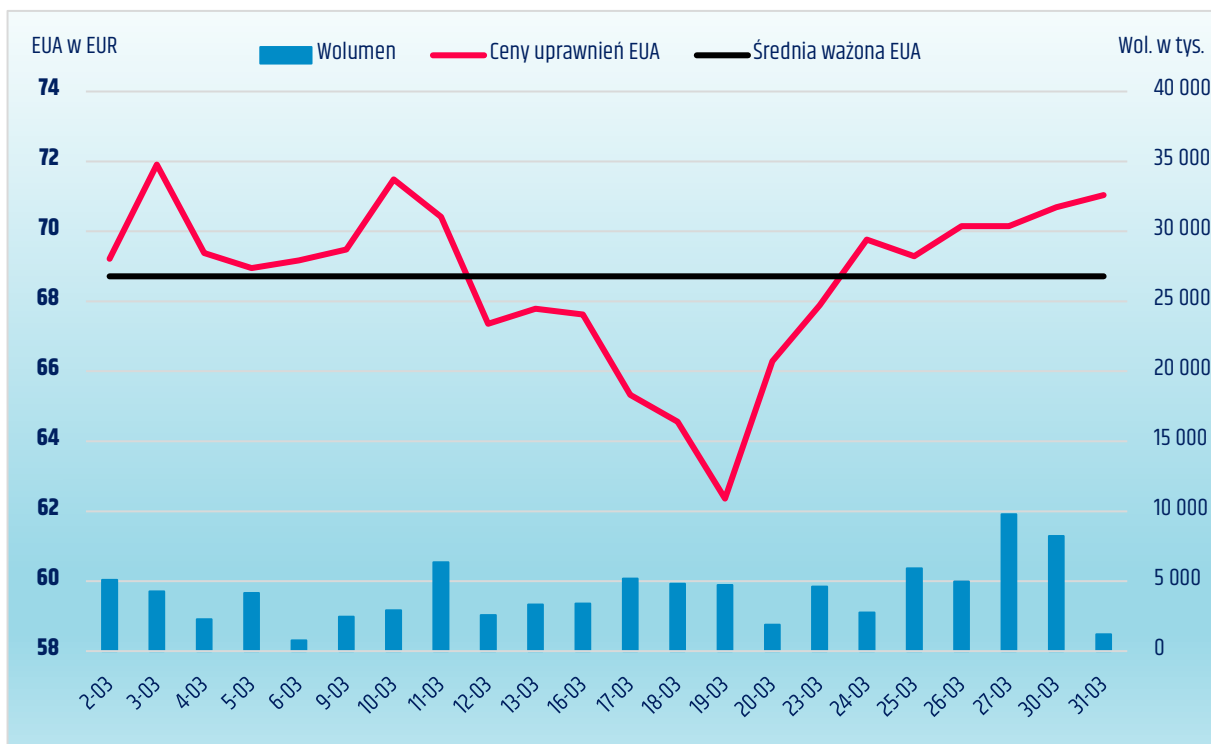
- ▶ Analiza kształtowania się cen uprawnień EUA na rynku wtórnym w marcu 2026 r.
- ▶ Najważniejsze wydarzenia związane z funkcjonowaniem EU ETS w marcu 2026 r.
- ▶ Kształtowanie się cen uprawnień EUA na rynku pierwotnym
- ▶ Propozycja KE w sprawie rewizji rezerwy MSR (ang. Market Stability Reserve)
- ▶ Raporty Europejskiej Agencji Środowiska na temat ETS2
- ▶ Stan wdrażania systemu ETS w Brazylii
- ▶ Najważniejsze informacje z globalnych systemów ETS oraz pozostałych inicjatyw redukcji emisji CO₂
- ▶ Pozostałe informacje
- ▶ Kalendarium najważniejszych wydarzeń w kwietniu 2026 r.
- ▶ Średnie ceny uprawnień do emisji z rynku wtórnego spot w latach 2013-2026
- ▶ Wielkość pozycji zajmowanych przez instytucje finansowe na rynku futures w 2026 r.
- ▶ Sezonowość cen uprawnień EUA na przestrzeni kilku ostatnich lat

Tabela 1. Notowania cen uprawnień EUA na rynku kasowym (spot – ICE i EEX) oraz terminowym („ICE EUA Futures Dec” dla lat 2025-2032) w dniach od 27 lutego do 31 marca 2026 r.

Data	Ceny uprawnień EUA (w EUR)							
	Spot	Dec26	Dec27	Dec28	Dec29	Dec30	Dec31	Dec32
31.mar.26	71,04	72,51	75,13	77,77	80,77	83,87	87,37	90,87
27.lut.26	68,93	70,29	72,25	74,40	76,89	79,75	82,95	86,25
Zmiana	3,06%	3,16%	3,99%	4,53%	5,05%	5,17%	5,33%	5,36%

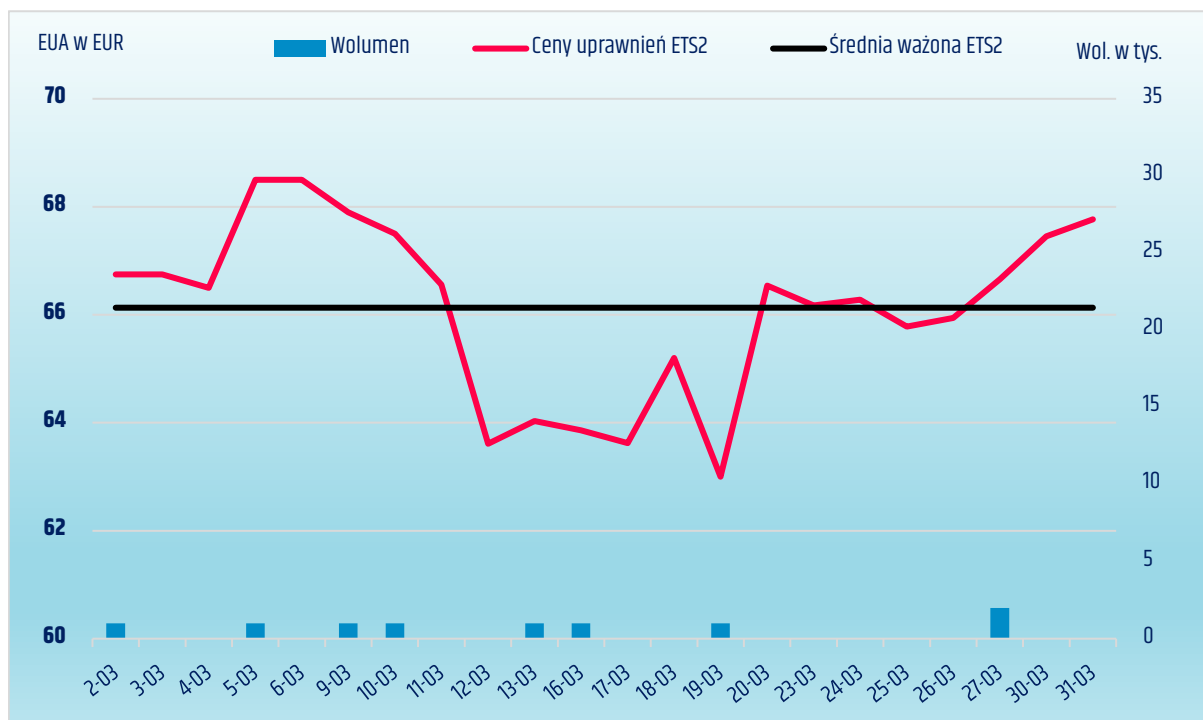
Źródło: opracowanie własne KOBIZE na podstawie www.barchart.com

Wykres 1. Notowania dziennych cen zamknięcia uprawnień EUA oraz poziom wolumenu na rynku spot giełd EEX oraz ICE w marcu 2026 r. [w EUR]

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych z giełd EEX oraz ICE

Wykres 2. Notowania dziennych cen zamknięcia kontraktów terminowych futures na uprawnienia w ETS2 na 2028 r. w marcu 2026 r. * [w EUR]

* W pozostałych dniach, w których nie odnotowano żadnego obrotu ustalono cenę w określony sposób - giełdy mają obowiązek ustalania cen i stosują do tego własne algorytmy cenowe oparte na np. kursach referencyjnych, „wiszących” ofertach kupna/sprzedaży, ostatnich transakcjach sprzedaży itp.

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych giełdy ICE

Analiza kształtowania się cen uprawnień na rynku wtórnym w marcu 2026 r.

Marzec 2026 r. na rynku uprawnień EUA charakteryzował się podwyższoną zmiennością notowań, przy czym pierwsze 1,5 tygodnia marca br. upłynęło pod znakiem względnej stabilizacji cen w przedziale ok. 69–71 EUR. Trend boczny mógł być efektem z jednej strony wzrostu cen gazu ziemnego, który zachęcił do przejścia na bardziej emisyjną produkcję energii ze spalania węgla, zwiększając tym samym popyt na uprawnienia, a z drugiej strony - niepewności regulacyjnej dotyczącej przyszłego kształtu systemu EU ETS (bardziej w kierunku złagodzenia skutków jego działania) oraz sytuacji geopolitycznej.

W kolejnych dniach, tj. od 11 do 19 marca br., nastąpiło wyraźne pogorszenie nastrojów rynkowych, czego efektem był spadek cen uprawnień - z poziomu ok. 70,5 EUR do ok. 62 EUR, czyli do najniższych wartości od blisko roku. Głównym czynnikiem spadkowym były prawdopodobnie pojawiające się informacje na temat potencjalnych zmian regulacyjnych w systemie EU ETS. Doniesienia o możliwym zwiększeniu podaży uprawnień po 2030 r. oraz złagodzeniu zasad ich bezpłatnego przydziału dla przemysłu, a także sygnały ze strony Komisji Europejskiej o zamiarze złagodzenia działania rezerwy MSR poprzez ograniczenie zmienności cen w krótkim terminie, zostały

odebrane przez rynek jako czynnik pro-sпадkowy dla cen uprawnień.

Druga połowa marca br. przyniosła jednak zmianę krótkoterminowego trendu na wzrostowy i wyraźne odbicie cen uprawnień - w okresie od 19 do 31 marca br. notowania EUA wzrosły z ok. 62 EUR do ok. 71 EUR, odrabiając znaczną część wcześniejszych strat. Impulsem do wzrostów była przede wszystkim reakcja rynku na wyniki unijnego szczytu, które zostały odebrane, jako mniej radykalne niż wcześniej oczekiwano - w szczególności odstąpiono od najbardziej restrykcyjnych propozycji dotyczących zawieszenia systemu EU ETS. Dodatkowym wsparciem dla cen uprawnień były wysokie ceny rozliczeniowe osiągane na aukcjach przy wysokim popycie. Wzrostom cen uprawnień mogły sprzyjać również informacje do jakich dotarł Carbon Pulse - mówiące o tym, że Komisja Europejska zaproponuje jedynie niewielkie zmiany w mechanizmie rezerwy MSR (zaprzestanie unieważniania uprawnień w rezerwie, ang. *Invalidation mechanism*). Wydaje się, że rynek oczekiwał większych zmian tj. np. zmian progów MSR czy zwiększenia wskaźników transferu uprawnień (ang. *intake rates*).

Tabela 2. Statystyka notowań uprawnień do emisji na rynku spot w marcu 2026 r.

Uprawnienia EUA w EUR	Średnia ważona	Średnia arytmetyczna	Minimum cenowe	Maksimum cenowe	Zakres zmian cen	Współczynnik Zmienności
Marzec'26	68,72	68,65	62,36	71,91	9,55	3,35%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ICE i EEX

Tabela 3. Zmiany cen uprawnień w poszczególnych miesiącach w IV okresie rozliczeniowym EU ETS, tj. w okresie od 2021 r. wg danych z rynku wtórnego spot (tzw. sezonowość)

	Sty	Lut	Mar	Kwi	Maj	Cze	Lip	Sie	Wrz	Paź	Lis	Gru
Średnia	2,02%	-4,74%	1,69%	5,98%	2,60%	3,17%	-2,39%	3,55%	-4,36%	3,02%	7,38%	3,47%
2026	-6,70%	-13,33%	3,06%									
2025	15,28%	-15,15%	-3,95%	-1,68%	6,01%	-1,86%	5,53%	0,69%	3,99%	3,93%	6,22%	2,48%
2024	-19,79%	-12,59%	10,75%	11,29%	8,43%	-8,63%	3,04%	1,92%	-6,36%	-1,18%	6,26%	3,91%
2023	11,23%	7,28%	-7,42%	-4,64%	-6,93%	10,06%	-2,31%	-0,58%	-4,52%	-2,78%	-10,05%	9,28%
2022	11,06%	-7,87%	-6,33%	10,12%	-0,40%	7,28%	-12,88%	1,73%	-16,50%	19,98%	6,11%	-4,46%
2021	1,06%	13,20%	14,04%	14,81%	5,91%	8,98%	-5,32%	13,98%	1,59%	-4,83%	28,39%	6,12%
Dodatnie	4/6	2/5	3/5	3/5	3/5	3/5	2/5	4/5	2/5	2/5	4/5	4/5
%	66,6%	40%	60%	60%	60%	60%	40%	80%	40%	40%	80%	80%

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie cen uprawnień do emisji z rynku spot giełdy EEX, ICE

Najważniejsze wydarzenia związane z systemem EU ETS w marcu 2026 r.

- ▶ Rada UE formalnie przyjęła zmienione Europejskie prawo o klimacie¹, w którym określono nowy cel redukcji emisji gazów cieplarnianych o 90% do 2040 r. w stosunku do 1990 r. Poprzez przyjęcie tego aktu prawnego UE zmierza do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej do 2050 r. Wśród najważniejszych elementów nowego prawa znajdują się zapisy mówiące o możliwości wykorzystywania od 2036 r. międzynarodowych jednostek emisji (tzw. offsetów) przez państwa czł. UE, tak aby wypełnione zostały cele do poziomu 5% emisji netto w UE z 1990 r. Należy zauważyć, że nadal 85% redukcji emisji powinno zostać osiągnięte w UE. W znowelizowanych przepisach uwzględniono przesunięcie o rok, z 2027 na 2028 r., terminu uruchomienia systemu ETS2, czyli systemu handlu uprawnieniami do emisji dla transportu drogowego i budynków. W nowo przyjętym prawie o klimacie określono nowe elementy, które KE powinna uwzględnić przy propozycji określenia ram klimatycznych w UE po 2030 r. Wśród nich kluczowe elementy to m.in. uwzględnienie trwałego pochłaniania CO₂ (tzw. removals) w celu kompensowania trudnych do zredukowania emisji w ramach EU ETS oraz wprowadzenie większej elastyczności w ramach sektorów i instrumentów, które będą wykorzystywane do osiągnięcia celów klimatycznych.² **(5 marca)**
- ▶ Podczas spotkania z Komisarzem ds. Klimatu Wopke Hoekstra swoją opinię o przyszłości systemu EU ETS przedstawiła Bułgaria. Julian Popov, Minister Środowiska tego państwa broniąc systemu wskazał, że UE powinna bardziej efektywnie wykorzystywać przychody z EU ETS w celu wsparcia przemysłu w przechodzeniu na czyste źródła energii. Dodatkowo Popov podkreślił, że to właśnie EU ETS motywuje do przejścia na niskoemisyjne technologie rozwijane w Europie. Zdaniem Popova branże zasługują na opracowanie konkretnych rozwiązań i wsparcia sektorów przemysłowych w dobie obecnego kryzysu paliwowego, ale zaznaczył, że powinno to być ukierunkowane na rozwój i innowacje. Zdaniem Popova przyspieszenie rozwoju OZE z wykorzystaniem EU ETS oraz zwiększenie inwestycji w sieci energetyczne to najskuteczniejszy sposób na obniżenie rachunków za energię w dłuższej perspektywie.³ **(17 marca)**
- ▶ W ramach konkluzji przyjętych przez Radę UE w odniesieniu do systemu EU ETS zaapelowano do KE, aby podjęła ona niezbędne działania i przedstawiła propozycje dotyczące zmian w systemie EU ETS. Jednym z postulatów wskazanych w konkluzjach Rady UE, których celem ma być obniżenie cen energii elektrycznej jest odniesienie do zmian rezerwy MSR oraz wskazanie na konieczność zmiany i reformy systemu EU ETS. Zgodnie z konkluzjami Rady UE, KE powinna jeszcze przed lipcem 2026 r. przedstawić konkretne propozycje zmian systemu EU ETS w celu zmniejszenia ryzyka zmienności cen uprawnień do emisji i złagodzeniu ich wpływu na ceny energii elektrycznej. Konkluzje Rady UE są dostępne tu: [link](#). **(19 marca)**
- ▶ W 2025 r. 47,3% energii elektrycznej wytworzonej w UE pochodziło ze źródeł odnawialnych. Stanowi to niewielki wzrost w porównaniu z 2024 r., kiedy to udział ten wynosił 47,2%. Największy udział w OZE w UE stanowiła energia wytworzona w elektrowniach: wiatrowych (37,5%), słonecznych (27,5%) oraz wodnych (25,9%). W porównaniu z 2024 r. energia wytworzona w elektrowniach słonecznych była najszybciej rozwijającym się źródłem, odnotowując w 2025 r. wzrost o 24,6%. Natomiast produkcja energii elektrycznej z elektrowni wodnych spadła o 11,8%. Wśród krajów UE najwyższy udział energii elektrycznej z OZE odnotowano w Danii (92,4%, głównie energia pochodząca z elektrowni wiatrowych), Austrii (83,1%, głównie energia pochodząca z elektrowni wodnych) oraz Portugalii (82,9%, głównie energia pochodząca z elektrowni wodnych)

¹ Nowe przepisy zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE w dniu 18 marca 2026 r. i zaczęły obowiązywać 20 dni po tej publikacji.

² <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2026/03/05/2040-climate-target-council-gives-final-green-light/>

³ <https://www.moew.government.bg/en/minister-julian-popov-and-european-commissioner-for-climate-action-wopke-hoekstra-discussed-eu-carbon-policies/>

i wiatrowych). Natomiast najniższe udziały odnotowano na Malcie (16,2%), w Czechach (16,6%) i na Słowacji (17,8%).⁴

(19 marca)

- ▶ KE poinformowała w komunikacie, że 19 lutego 2026 r. upłynął termin składania wniosków w ramach aukcji Funduszu Innowacyjnego (FI) 2025 dotyczącej projektów związanych z dekarbonizacją ciepła przemysłowego oraz produkcją wodoru. W pierwszej pilotażowej aukcji w ramach Funduszu Innowacyjnego (FI) w naborze dotyczącym ciepła przemysłowego (IF25⁵ Heat) wpłynęło 85 ofert z 14 państw UE na kwotę 1,4 mld EUR, przy budżecie w wysokości 1 mld EUR. Na aukcji FI, w ramach naboru swoje oferty złożyli przedstawiciele kluczowych gałęzi przemysłu, takich jak przemysł chemiczny, spożywczy, farmaceutyczny, tekstylny, celulozowo-papierniczy, szklarski oraz hutniczy. Szacuje się, że zgłoszone do realizacji projekty mogą przynieść, w ciągu 5 lat funkcjonowania, znaczące redukcje emisji gazów cieplarnianych w wysokości 3,78 mln ton emisji CO₂ ekw. oraz ok. 19,40 TWh energii cieplnej. Pierwsza aukcja dotycząca ciepła IF25 to pierwsza aukcja o zasięgu unijnym, która ma na celu wykorzystanie dużego potencjału dekarbonizacji produkcji ciepła w przemyśle. Aukcja ta jest również w pełni pilotażowym projektem w ramach przyszłego Banku Dekarbonizacji Przemysłu. Z kolei w ramach naboru w trzeciej aukcji dotyczącej produkcji wodoru (IF25 Hydrogen Auction) realizowanej w ramach Europejskiego Banku Wodoru (ang. *European Hydrogen Bank*) zgłoszono 58 ofert na realizację projektów na łączną kwotę dofinansowania w wysokości 8,4 mld EUR, co 6-krotnie przekracza dostępny w tej aukcji budżet (1,3 mld EUR). W ramach przedłożonych do realizacji projektów mogą zostać zainstalowane elektrolizery o łącznej mocy 4,3 GW. Dzięki mechanizmowi „Auctions-as-a-Service” dodatkowe 1,3 mld EUR z Niemiec oraz 490 mln EUR z Hiszpanii zostanie przeznaczonych na wsparcie projektów w tym zakresie w tych

państwach czł. UE. W kolejnym kroku Europejska Agencja Wykonawcza ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska (CINEA) przystąpi do oceny złożonych ofert. CINEA prześle pierwsze wyniki oceny między majem a czerwcem 2026 r.⁶ (20 marca)

- ▶ KE przeznaczyła 2,7 mld EUR na realizację 54 projektów w ramach naboru w zakresie wspierania wdrażania technologii niskoemisyjnych (ang. *Net-Zero Technologies IF 24 Call*) ze środków pochodzących z Funduszu Innowacyjnego. Fundusz wspiera wdrażanie technologii neutralnych emisyjnie w całej Europie, wykorzystując środki pochodzące z EU ETS. Łącznie wybrane w ramach naboru wniosków z 2024 r. (IF24) 54 projekty, z którymi KE podpisała umowy otrzymają od 1,8 mln EUR do 216 mln EUR dotacji. Projekty te będą realizowane w 17 krajach i łącznie obejmują działania w 17 sektorach przemysłowych, odzwierciedlając różnorodność innowacyjnych technologii gotowych do wdrożenia na dużą skalę. Wśród nich znajdują się m.in. projekty realizowane w sektorach rafineryjnym, cementowo-wapienniczym oraz energetyki odnawialnej, a także w transporcie morskim, lotniczym i drogowym. Według szacunków, po wdrożeniu projekty te pozwolą uniknąć emisji ok. 210 mln ton CO₂ w ciągu pierwszych dziesięciu lat działania. KE poinformowała również o kolejnych sześciu projektach z listy rezerwowej w tym naborze (IF24), które zostały zakwalifikowane do rozpoczęcia przygotowywania umów o dotację. Łącznie sześć projektów może otrzymać do 491 mln EUR w ramach dotacji z Funduszu Innowacyjnego, a granty będą wynosiły od 17 mln EUR do 255 mln EUR. Realizacja tych projektów może pomóc uniknąć ok. 20 mln ton emisji CO₂ podczas pierwszych dziesięciu lat działania. Umowy na realizację sześciu nowych projektów mają zostać podpisane w połowie 2026 r. KE poinformowała również o nadal prowadzonym naborze z 2025 r. (IF25), gdzie przeznaczono 2,9 mld EUR na realizację projektów mających na celu przyspieszenie działań dekarbonizacyjnych

⁴ <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/w/ddn-20260319-2>

⁵ Przetargi w ramach fundusz oznaczone są następująco: *IF numer nazwa tematu*

⁶ https://climate.ec.europa.eu/news-other-reads/news/innovation-fund-2025-auctions-attract-almost-eu10-billion-bids-european-industry-decarbonisation-2026-03-20_en

w Europie. Wnioski w tym naborze można składać do 23 kwietnia 2026 r.⁷ (24 marca)

- ▶ KE w komunikacie poinformowała o spotkaniu, które odbyło się pomiędzy Komisarzem ds. Klimatu Wopke Hoekstra z DG Climate Action z przedstawicielami branży cementowej w kontekście omówienia ich obecnej sytuacji i zabezpieczenia ich interesów. W spotkaniu uczestniczyła też Jessika Roswall, Komisarz ds. Środowiska, Odporności na gospodarkę wodną i Konkurencyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym. Rozmowy dotyczyły przyspieszenia zielonej transformacji przemysłu w oparciu o *Clean Industrial Deal* oraz projekt *Industrial Accelerator Act*, ze szczególnym naciskiem na konkurencyjność, innowacje i odporność europejskiego sektora cementowego. Kluczowe ustalenia przedstawione podczas spotkania obejmowały rozwój rynku produktów niskoemisyjnych, zwiększenie finansowania dekarbonizacji (m.in. poprzez planowany Bank Dekarbonizacji Przemysłu), poprawę kwalifikacji pracowników oraz ograniczanie barier administracyjnych. W dyskusji, podkreślono również znaczenie skutecznego systemu EU ETS oraz pełnego wdrożenia mechanizmu CBAM (ang. *Carbon Border Adjustment Mechanism*), a także potrzebę ustanowienia stabilnych regulacji, które będą obowiązywały po 2030 r. Istotnym elementem debaty było również wskazanie na konieczność przyspieszenia inwestycji w infrastrukturę CO₂ i rozwój technologii CCUS (ang. *Carbon Capture and Usage*), niezbędnych do dekarbonizacji sektora cementowego. Dyskusja dotyczyła sposobów zapewnienia europejskim producentom cementu pozycji lidera w dziedzinie technologii niskoemisyjnych wspierając konkurencyjność przemysłu i strategiczną niezależność. Wśród najważniejszych wniosków płynących z dyskusji można wskazać m.in.:
- Rozwój rynków dla produktów niskoemisyjnych i o obiegu zamkniętym ma zostać wzmocniony poprzez działania przewidziane w *Industrial Accelerator Act*. Obejmują one m.in. oznakowanie

niskoemisyjnego cementu i betonu oraz preferencje w zamówieniach publicznych. Równolegle aktualizowane są standardy dla wyrobów budowlanych, aby wprowadzić obowiązkowe ujawnianie śladu węglowego w całym cyklu życia oraz ułatwić wdrażanie innowacji opartych na zharmonizowanych normach.

- W zakresie finansowania dekarbonizacji kluczową rolę ma odegrać Bank Dekarbonizacji Przemysłu (ang. *Industrial Decarbonisation Bank*), którego celem jest uruchomienie ok. 100 mld EUR środków publicznych wspierających transformację.
- Transformacja sektora cementowego wymaga również odpowiednio przygotowanych zasobów ludzkich. KE rozwija inicjatywę w ramach tzw. „Unii Umiejętności”, obejmującej m.in. programy przekwalifikowania, mobilności pracowników i partnerstwa sektorowe, a także tworzy Europejski Obserwator Sprawiedliwej Transformacji. Jednocześnie branża wskazywała na potrzebę uproszczenia regulacji i większej spójności polityk publicznych.
- System EU ETS powinien pozostać kluczowym narzędziem do dekarbonizacji i postuluje się przyjęcie stabilnych przepisów, które będą obowiązywały po 2030 r. oraz pełne wdrożenie mechanizmu CBAM (ang. *Carbon Border Adjustment Mechanism*).
- Niezbędny jest rozwój infrastruktury CO₂ i energetycznej, w tym transportu i składowania CO₂, przy wsparciu technologii CCUS oraz realizacji celów *Net-Zero Industry Act*.
- Konieczne jest przyspieszenie rozwoju infrastruktury energetycznej i CO₂. Branża cementowa wskazała na wysokie koszty energii i ich wpływ na konkurencyjność. Podkreślono też konieczność rozwoju infrastruktury transportu i składowania CO₂. Ponad 60% emisji sektora pochodzi z procesów

⁷ https://cinea.ec.europa.eu/news-events/news/commission-unlocks-eu27-billion-54-clean-industry-projects-under-innovation-fund-2026-03-24_en

produkcyjnych (reakcja kalcynacji), dlatego technologie CCUS są kluczowe w tym zakresie. Priorytetem jest wdrożenie aktu Net-Zero Industry Act, wraz z osiągnięciem zdolności składowania CO₂ na poziomie 50 mln ton rocznie do 2030 r. oraz uproszczenie procedur. Planowana na 2026 r. propozycja legislacyjna dotycząca infrastruktury CO₂

ma pomóc usunąć obecnie istniejące bariery. Wszystkie te działania wymagają dalszej współpracy między decydentami a przemysłem. KE będzie kontynuować inicjatywy legislacyjne zgodnie z programem prac na 2026 r., a sektor cementu zwiększy inwestycje i działania na rzecz neutralności klimatycznej.⁸ **(25 marca)**

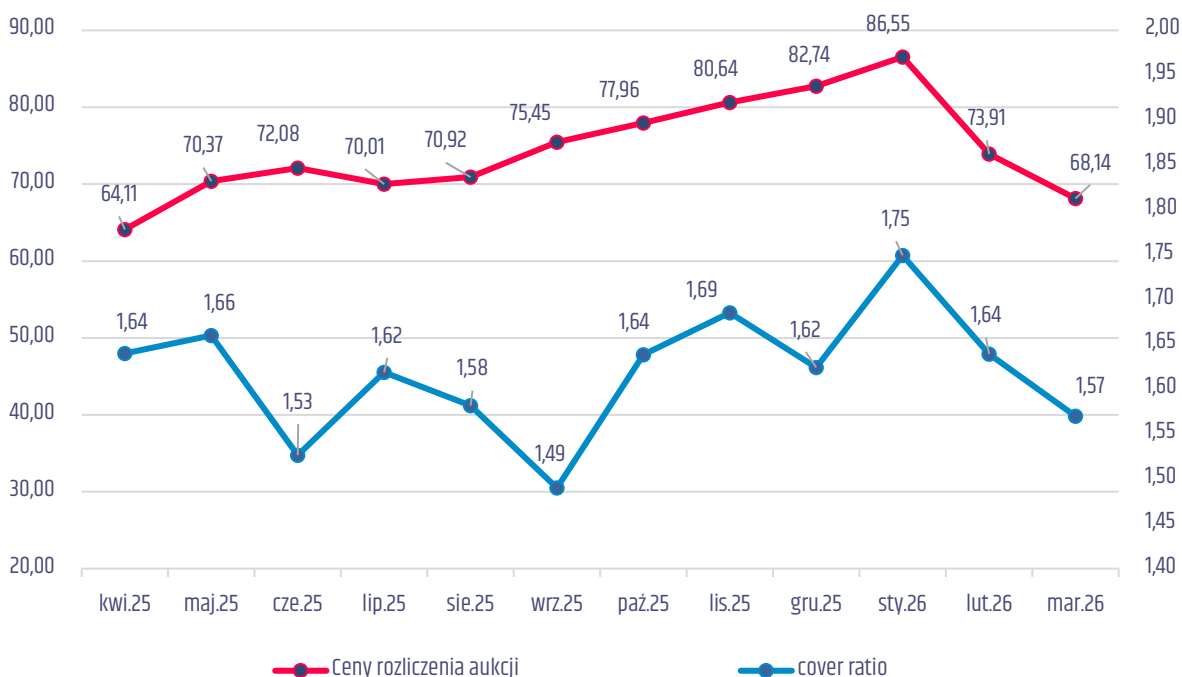
Kształtowanie się cen uprawnień EUA na rynku pierwotnym

W marcu 2026 r. w ramach rynku pierwotnego, przeprowadzono 20 aukcji uprawnień do emisji na platformie aukcyjnej giełdy EEX. Sprzedano łącznie ok. 45,42 mln uprawnień do emisji, po średniej ważonej cenie rozliczenia aukcji 68,14 EUR. Współczynnik popytu do podaży uprawnień w marcu br., tzw. *cover ratio*, biorąc pod uwagę wszystkie aukcje uprawnień EUA, wyniósł 1,57⁹.

Sprzedaż polskich uprawnień EUA

W marcu 2026 r. giełda EEX, w imieniu Polski, przeprowadziła dwie aukcje w ramach EU ETS, na których sprzedano ponad 3 mln polskich uprawnień EUA po średniej cenie 67,96 EUR uzyskując przychód ok. 207,2 mln EUR. Aukcja polskich uprawnień wzbudziła duże zainteresowanie kupujących, a uczestniczyło w niej średnio 25 podmiotów. Natomiast zgłoszony wolumen ofert zakupu na polskiej aukcji wyniósł 5,8 mln, co przełożyło się na *cover ratio* na poziomie 1,90.

Wykres 3. Średniomiesięczne ważne ceny rozliczenia aukcji na EUA (lewa oś) oraz współczynniki popytu do podaży – tzw. *cover ratio* (prawa oś) w okresie ostatniego roku.

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych z giełdy EEX oraz ICE

⁸ https://climate.ec.europa.eu/news-other-reads/news/commission-holds-high-level-policy-dialogue-future-cement-industry-europe-2026-03-25_en

⁹ Obliczono średni ważony współczynnik popytu do podaży, czyli stosunek wolumenu zleceń do wolumenu oferowanego na aukcji.

Tabela 4. Statystyka aukcji polskich uprawnień EUA w marcu 2026 r.

Aukcja PL	Cena rozliczenia w EUR/EUA	Liczba oferowanych EUA	Przychód w EUR	Zapotrzebowanie na EUA	Cover ratio *	Liczba uczestników
4 marca	70,75	1 524 500	107 858 375	2 705 000	1,77	22
18 marca	65,16	1 524 500	99 336 420	3 089 500	2,03	27
Suma/Średnia	67,96	3 049 000	207 194 795	5 794 500	1,90	25

* całkowite zapotrzebowanie na uprawnienia, zgłoszone przez uczestników aukcji dzielone przez liczbę oferowanych uprawnień

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych EEX

Propozycja KE w sprawie rewizji rezerwy MSR

W dniu 1 kwietnia 2026 r. KE opublikowała propozycję zmian w rezerwie MSR¹⁰. W opinii KE celem zmiany mechanizmu ma być zwiększenie stabilności oraz przewidywalności rynku w warunkach rosnącej zmienności cen energii, napięć geopolitycznych i wyzwań związanych z dalszą transformacją energetyczną Europy. Według KE obecny system EU ETS wymaga rewizji, aby skutecznie odpowiadał na nowe realia gospodarcze i klimatyczne.

Koniec automatycznego unieważniania uprawnień

Propozycja przedstawiona przez KE opiera się na odejściu od dotychczasowego mechanizmu automatycznego unieważniania uprawnień zgromadzonych w rezerwie MSR (ang. *MSR invalidation mechanism*). W obecnym mechanizmie wszystkie uprawnienia znajdujące się w rezerwie MSR powyżej poziomu 400 mln uprawnień są unieważniane, co w teorii oznacza, że nie mogą już powrócić na rynek. Komisja proponuje zastopowanie tego rozwiązania, dzięki czemu nadmiarowe uprawnienia (czyli te ponad limit 400 mln) będą mogły pozostać w rezerwie i stanowić bufor bezpieczeństwa (w celu ich przyszłego wykorzystania w przypadku niedoboru uprawnień na rynku). W praktyce, oznacza to przesunięcie akcentu z trwałego ograniczania podaży uprawnień na zwiększenie elastyczności systemu EU ETS. Reasumując, KE nadal będzie mogła ograniczać liczbę uprawnień trafiających na rynek, gdy nadwyżka (TNAC) będzie powyżej odpowiedniego progu (833 mln), a także zwiększać ich podaż

w przypadku, gdy nadwyżka spadnie poniżej ustalonego dolnego progu (400 mln). Jedyną różnicą będzie polegała na tym, że już tych uprawnień, które trafią do MSR nie będzie mogła „wykasować”.

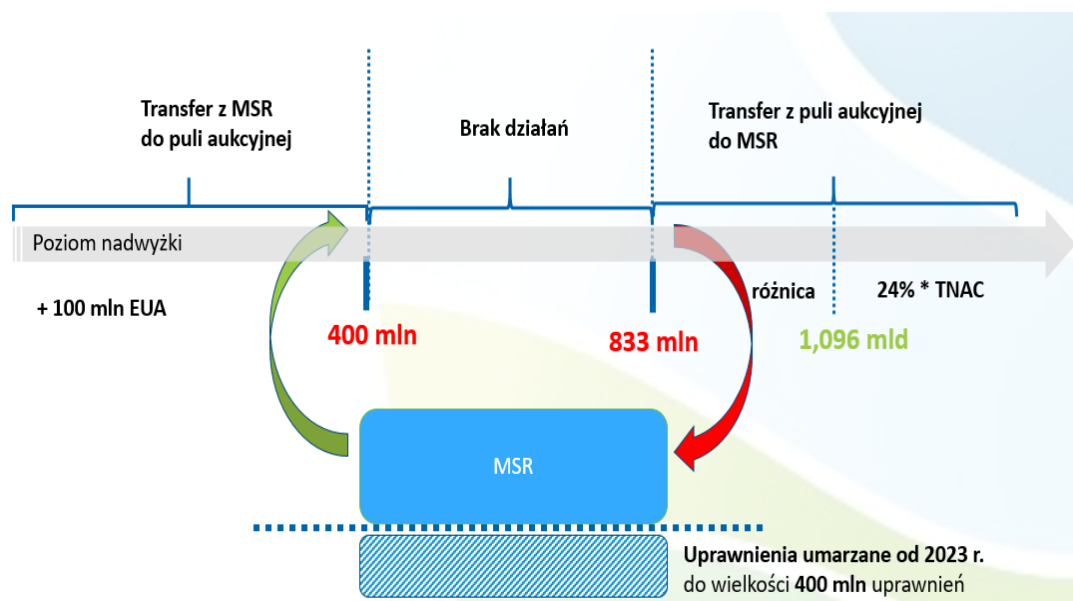
KE w komunikacie przypomina również, że rezerwa MSR funkcjonuje od 2019 r. i została stworzona jako odpowiedź na dużą nadwyżkę uprawnień, jaka pojawiła się po kryzysie finansowym z 2008 r. W tamtym czasie niska aktywność gospodarcza oraz nadmiar jednostek offsetowych (CER/ERU) doprowadziły do spadku cen uprawnień do poziomów, które przestały motywować przedsiębiorstwa do inwestycji w redukcję emisji. Jak podkreśliła KE, mechanizm rezerwy MSR stopniowo ograniczył ten problem, czego efektem było do końca 2024 r. unieważnienie około 3,2 mld uprawnień. Komisja zapowiada, że obecna propozycja to dopiero pierwszy etap zmian, natomiast pełny przegląd systemu EU ETS ma zostać przedstawiony do lipca 2026 r.

Zmiana logiki i podejścia do mechanizmu

Znaczenie tej decyzji można zinterpretować w ten sposób, że choć formalnie mamy do czynienia z niewielką korektą techniczną, to w rzeczywistości jest to sygnał głębszej zmiany podejścia do funkcjonowania rynku emisji. Wydaje się, że KE po raz pierwszy tak wyraźnie pokazuje, że rezerwa MSR nie może być już traktowana wyłącznie jako narzędzie do usuwania historycznej nadwyżki

¹⁰ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_666

Rys. 1. Mechanizm funkcjonowania rezerwy MSR – sposób określania transferów uprawnień do/z rezerwy MSR

Źródło: Opracowanie własne KOBIZE

uprawnień. Dotychczas logika systemu opierała się na założeniu, że problemem jest nadmierna podaż uprawnień oraz ich zbyt niska cena. Dziś sytuacja zaczyna się odwracać i rynek wchodzi w etap stopniowego niedoboru uprawnień, co może mieć bardzo istotne konsekwencje gospodarcze.

Automatyczne unieważnianie uprawnień zgromadzonych w MSR mogłoby dodatkowo pogłębiać przyszły deficyt ich podaży, wpływać na wzrost cen oraz zwiększać niepewność inwestycyjną. W tym kontekście zatrzymanie mechanizmu unieważniania uprawnień nie jest osłabieniem polityki klimatycznej, lecz próbą zapewnienia większej stabilności rynku w przyszłości.

Ograniczona reakcja rynku na propozycję

Należy zauważyć, że reakcja rynku na ogłoszoną propozycję reformy MSR była ograniczona – ceny uprawnień zamiast się obniżyć, odnotowały wzrosty. Najprawdopodobniej rynek oczekiwał głębszych zmian w mechanizmie (np. zmiany progów, współczynników transferów uprawnień do MSR – tzw. *intake rate*).

W tym kontekście szczególnego znaczenia nabierają wnioski przedstawione przez Roberta Jeszka (zastępcę dyrektora IOŚ-PIB

oraz kierującego CAKE/KOBiZE), który w swojej publikacji¹¹ wskazuje, że kluczowa debata nie powinna koncentrować się wyłącznie na liczbie uprawnień dostępnych na rynku, lecz przede wszystkim na przyszłej roli rezerwy MSR. Początkowo rezerwa była narzędziem walki z nadwyżką uprawnień, lecz obecnie oczekuje się od niej znacznie więcej tj. ma ograniczać zmienność cen, stabilizować rynek i łagodzić ewentualne skutki niedoborów w podaży uprawnień po 2030 r.

Mechanizm bardziej dopasowany do realiów rynkowych

System EU ETS definitywnie wszedł w nową fazę ewolucji. Dotychczasowe mechanizmy stworzone w warunkach nadpodaży muszą zostać dostosowane do realiów coraz bardziej ograniczonej podaży uprawnień oraz rosnącej roli EU ETS jako filaru europejskiej polityki gospodarczej i klimatycznej. Lipcowy przegląd systemu pokaże, czy UE zdecyduje się jedynie na punktowe korekty, czy też zaproponuje bardziej kompleksową reformę zasad funkcjonowania rynku uprawnień do emisji. Od tego zależeć będzie nie tylko przyszłość cen uprawnień do emisji, ale również konkurencyjność przemysłu, tempo inwestycji w czyste technologie i wiarygodność unijnej polityki klimatycznej.

¹¹ Artykuł Roberta Jeszka w portalu Wysokie Napięcie, pt. „Bruksela zaczyna interwencję w systemie ETS. Zmiana jest ważniejsza niż się wydaje”

Raporty Europejskiej Agencji Środowiska na temat ETS2

W dniu 5 marca 2026 r. Europejska Agencja Środowiska (EEA) opublikowała dwa materiały informacyjne dotyczące wprowadzenia nowego unijnego systemu handlu emisjami ETS2. Jeden z materiałów dotyczy [ETS2 w tzw. sektorze budynków](#) (rozumianym jako użytkowanie budynków, głównie przez gospodarstwa domowe, określanym również jako gospodarka komunalna lub sektor komunalno-bytowy), a drugi – [ETS2 w sektorze transportu drogowego](#). Oba materiały, choć są oddzielnymi publikacjami, mają część wspólną, w której przedstawiono ogólne zasady dotyczące funkcjonowania nowego systemu ETS2 i politykę UE mającą na celu zapewnienie sprawiedliwej transformacji m.in. poprzez Społeczny Fundusz Klimatyczny.

Agencja EEA podkreśla, że system ETS2 wywoła wiele daleko idących zmian. Zastrzega jednak, że powodzenie nowego systemu będzie zależało przede wszystkim od dobrze zaprojektowanych polityk wdrożeniowych i zapewnienia szerokiego poparcia w społeczeństwie. Zasady funkcjonowania systemu ETS2 zostały szczegółowo opisane w artykule pt. *Wszystko co chcielibyście wiedzieć o ETS2, ale nie wiecie jak zapytać*, który jest dostępny w publikacji [G02'50. Klimat. Społeczeństwo. Gospodarka nr 5/2024](#).

Społeczny Fundusz Klimatyczny

Daleko idący wpływ nieuniknionych zmian wynikających z objęcia systemem ETS2 gospodarstw domowych jest z oczywistych względów ważnym zagadnieniem politycznym. Spodziewany wzrost kosztów, który nastąpi w całej gospodarce po wdrożeniu systemu ETS2, w różnym stopniu wpłynie na gospodarstwa domowe, zależąc od stopnia ich zamożności, a także od regionalizacji. Stąd wynika konieczność zapewnienia sprawiedliwej transformacji, którą ma zabezpieczyć nowy fundusz UE tj. Społeczny Fundusz Klimatyczny (ang. *Social Climate Fund, SCF*).

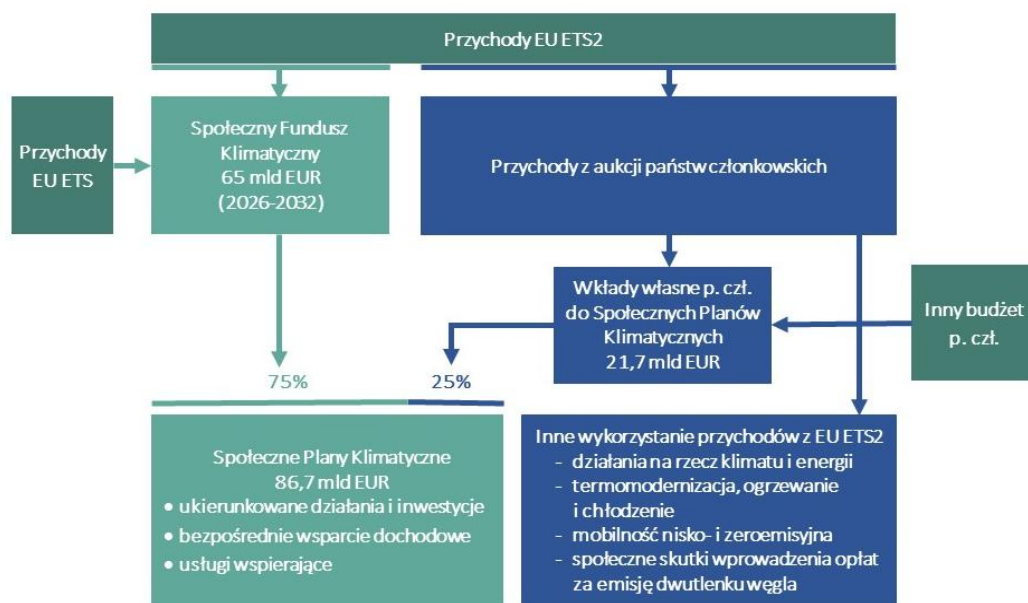
Fundusz SCF ma wspierać te gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa, które najbardziej odczuwają rosnące koszty energii i transportu podczas przemian mających doprowadzić do neutralności klimatycznej Europy. Fundusz dofinansuje inwestycje i działania w ramach społecznych planów klimatycznych państw czł. UE, realizowanych m.in. z dochodów z aukcji uprawnień do emisji. Dyskusja na temat wyzwań, którym ma podołać Fundusz, została obszernie przedstawiona w artykule pt. *„Społeczny Fundusz Klimatyczny i jego rola w sprawiedliwej transformacji energetycznej”*, który jest dostępny na stronie internetowej KOBiZE w publikacji pt.: [G02'50. Klimat. Społeczeństwo. Gospodarka nr 6/2025](#).

Fundusz SCF ma działać jeszcze przed rozpoczęciem funkcjonowania ETS2, aby umożliwić państwom czł. UE wczesny dostęp do środków finansowych i zminimalizować potencjalne negatywne skutki ETS2 już na samym początku. Fundusz ma być zasilony kwotą 65 mld EUR pozyskanych z przychodów zarówno z ETS2, jak i ETS1. Do tej sumy przewiduje się krajowe współfinansowanie w wysokości co najmniej 25%, co ma zapewnić łącznie 86,7 mld EUR do 2032 r.

Co do zasady, działania finansowane z Funduszu SCF mają być ukierunkowane na inwestycje strukturalne, które będą zwalczać przyczyny ubóstwa energetycznego i transportowego, zmniejszać zależność od paliw kopalnych oraz wzmacniać odporność na dłuższy czas. Możliwe będzie także finansowanie krótkoterminowego wsparcia bezpośredniego dla najbardziej narażonych grup, na ten cel będzie można przeznaczyć do 37,5% środków funduszu. Ponadto inne fundusze UE¹², a także finansowanie krajowe lub regionalne oraz dochody ETS1 i ETS2 rozdzielane między państwa członkowskie UE mogą być również wykorzystywane na działania łagodzące negatywne skutki społeczne polityki klimatycznej.

¹² Fundusz Modernizacyjny, Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne, Fundusz Odbudowy i Odporności oraz InvestEU.

Rys. 2. Źródła finansowania Społecznego Funduszu Klimatycznego

Źródło: European Environmental Agency 2026

Redukcje emisji związanych z użytkowaniem budynków

Użytkowanie budynków odpowiada za 40% całkowitego zużycia energii w UE oraz za 33% emisji gazów cieplarnianych związanych z energią. W związku z tym UE postrzega dekarbonizację sektora komunalnego, jako niezbędną do osiągnięcia neutralności klimatycznej. Jak dotychczas, całkowite emisje gazów cieplarnianych z użytkowania budynków spadły o 43% w latach 2005–2023.¹³

Należy mieć na uwadze, że emisje związane z sektorem budynków mają dwójaki charakter – bezpośredni i pośredni. Emisje bezpośrednio pochodzą ze spalania paliw kopalnych w budynkach, służących do ich ogrzewania, podgrzewania wody oraz do gotowania. Natomiast emisje pośrednie są powiązane ze zużywaną w budynkach energią elektryczną i ciepłem sieciowym. Funkcjonujący dotychczas system handlu emisjami (ETS1) obejmuje emisje pośrednie z budynków. Natomiast nowy ETS2 koncentruje się na emisjach bezpośrednich, nakładając dodatkową opłatę za emisji CO₂ związane z wykorzystaniem paliw

kopalnych w budynkach, ma na celu promowanie niskoemisyjnych źródeł ogrzewania i poprawę efektywności energetycznej.

Chociaż poprawa efektywności energetycznej budynków, rozwój OZE oraz wdrażanie technologii niskoemisyjnych (takich jak pompy ciepła), spowodowały obniżenie wielkości emisji w sektorze, to jednak ogólne postępy są niewystarczające. Średni roczny wskaźnik remontów w Europie wynosi zaledwie 1%, co jest zbyt wolnym tempem, aby osiągnąć cel określony w Fali Renowacji, czyli strategii UE w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej budynków. Ocenia się, że zmniejszenie zużycia energii o ponad 60% w porównaniu z poziomem z 2015 r. wymagałoby, co najmniej podwojenia tego tempa w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych do 2030 r. oraz rozpoczęcia gruntownych modernizacji energetycznych.

Mimo zmniejszenia wielkości emisji, nadal istnieje potencjał redukcji emisji w sektorze komunalno-bytowym. Można to osiągnąć poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów budynków,

¹³ <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/emissions-reductions-from-buildings-in-europe-how-the-ets2-will-help-this-sector-meet-its-climate-targets>

połączenie rozwiązań z zakresu izolacji, wentylacji i zacielenia z technologiami niskoemisyjnymi (np. pompami ciepła i instalacjami fotowoltaicznymi) oraz wspieranie użytkowników w zmianie zachowań, w tym ograniczaniu marnotrawstwa energii. Osiągnięcie tych celów określają dyrektywy: o efektywności energetycznej oraz o efektywności energetycznej budynków, a ich realizacji służą krajowe plany renowacji budynków oraz obowiązkowe usprawnienia efektywności budynków publicznych.

Charakterystyka wielkości emisji w sektorze budynków

Największą część zużycia energii w budynkach przypada na ogrzewanie. W 2023 r. stanowiło ono niemal 2/3 końcowego zużycia energii. W samych budynkach mieszkalnych ogrzewanie odpowiadało za 62,5% zużycia energii (ponad połowa tej energii pochodziła z paliw kopalnych). Działania redukcyjne spowodowały spadek zużycia energii w budynkach mieszkalnych i komercyjnych o ok. 17% w okresie 2010–2023, co oznacza, że zmniejszyło się średnioroczne zapotrzebowanie na energię przypadającą na jednostkę powierzchni użytkowej (wzrosła wydajność energetyczna budynków). Świadcząc o skuteczności podejmowanych działań, takich jak zaostrenie standardów wydajności energetycznej dla nowych budynków, poprawa efektywności istniejących zasobów oraz modernizacja systemów grzewczych i sektora energetycznego.

Całkowity udział OZE w ogrzewaniu i chłodzeniu budynków wzrósł ponad dwukrotnie w latach 2005–2023, z 12,4% do 26,2%. Szczególny postęp dokonał się w instalowaniu pomp ciepła, których zainstalowano ponad 25,5 mln w 19 państwach członkowskich UE łącznie. Ocenia się, że pompy ciepła zaspokajają obecnie ok. 8% zapotrzebowania na ciepło.

Jednak dalsze postępy w obniżaniu emisji w budynkach nie są już tak wyraźne. Przyczyn spowolnienia upatruje się w zmiennych warunkach ekonomicznych, które powodują, że rosną koszty energii elektrycznej, podczas gdy ceny gazu stają się niższe. Trudności wynikają również z obserwowanej nieskuteczności programów wsparcia, niepewności, co do przyszłego kształtowania się nastrojów politycznych, niewielkiej akceptacji ze strony konsumentów, a także z dysponowania zbyt małymi zdolnościami instalacyjnymi. Wobec tego typu uwarunkowań,

zdaniem EEA potrzebny jest wyraźniejszy sygnał cenowy utrzymywany w dłuższej perspektywie, aby przyspieszyć elektryfikację budynków. Pomocą w tym kierunku ma być wprowadzenie ETS2.

Emisje z transportu drogowego

Transport, który odpowiada w Unii Europejskiej za znaczną część emisji gazów cieplarnianych, w porównaniu z innymi sektorami gospodarki wykazuje się nikłymi efektami redukcyjnymi, ponieważ w okresie 2005–2023 emisje w tym sektorze obniżyły się zaledwie o 4,4%. Stało się to pomimo poprawy efektywności, wprowadzania biopaliw i promowania użytkowania pojazdów elektrycznych. Zmiany te, bez wyraźnego obniżenia wielkości emisji, jedynie zniwelowały efekt zwiększającej się mobilności i rosnącej pracy przewozowej. Nadal utrzymuje się uzależnienie transportu od paliw kopalnych, z których pochodziło 93% emisji gazów cieplarnianych związanych z sektorem (2023 r.).

Potencjał redukcji emisji w transporcie rozkłada się nierównomiernie między różne typy pojazdów. W UE samochody osobowe odpowiadają za ok. 60% emisji transportu drogowego, podczas gdy pojazdy ciężkie za ok. 27%. Jednocześnie efektywność energetyczna samochodów osobowych stopniowo się poprawia. W 2023 r. zużycie energii na pasażerokilometr było o 8,2% niższe niż w 2000 r. Przyjęcie obowiązkowych norm emisyjnych dla nowych samochodów sprzedawanych w UE od 2009 r. poprawiło efektywność energetyczną, a polityka wprowadzania biopaliw dodatkowo zmniejszyła emisje.

W ostatnich latach wpływ elektryfikacji w transporcie drogowym stał się zauważalny, choć wciąż jest jeszcze niewielki, ponieważ tylko 3% całej floty samochodów osobowych w UE w 2023 r. stanowiły „elektryki”. Wzrost liczby nowo zarejestrowanych pojazdów elektrycznych nawet nieco stracił na dynamice, bo choć prawie co czwarty nowy samochód sprzedany w UE w 2023 r. miał napęd elektryczny (na baterie lub hybrydy plug-in), to jednak udział tych pojazdów wśród nowych rejestracji nieznacznie spadł z 22,5% w 2023 r. do 20,9% w 2024 r. Europejska Agencja Środowiska zauważa w tym kontekście, że potrzebne są lepiej dopasowane polityki i zachęty finansowe, aby przyspieszyć elektryfikację pasażerskiego transportu drogowego. Dotyczy to

szczególnie tych krajów, gdzie koszty początkowe, ograniczona infrastruktura ładowania i wysokie ceny energii elektrycznej obecnie spowalniają postęp.

W przypadku przewozu towarów rosnące zapotrzebowanie na fracht utrzymuje wysoki poziom emisji. Jednak ich ciągły wzrost został częściowo ograniczony wraz z poprawą efektywności energetycznej i wdrażaniem biopaliw. Świadczy o tym zmniejszenie się wielkości przeciętnego zużycia energii na jednostkę pracy przewozowej, które spadło o 19% na tonokilometr w latach 2000–2022, znacznie bardziej niż w przypadku samochodów osobowych.

Spoleczne wyzwania ETS2 w transporcie

W swoich materiałach informacyjnych nt. ETS2 Europejska Agencja Środowiska zwraca uwagę na wyzwania, z jakimi borykają się najbardziej narażone grupy społeczne, które będą musiały sobie poradzić z wprowadzeniem opłat za emisje dwutlenku węgla w ramach ETS2. Gospodarstwa domowe o niskich i niższych średnich dochodach, a także gospodarstwa podmiejskie i wiejskie, które korzystają z samochodów do niezbędnych codziennych dojazdów, mogą być nieproporcjonalnie dotkliwiej obciążone finansowo wyższymi kosztami paliwa. Eksploatacja samochodów z silnikami spalinowymi stanie się znacząco droższa. Nastąpi to jeszcze zanim formy przystępnej cenowo mobilności, jak i alternatywy transportowe będą dostępne dla najbardziej narażonych grup społecznych.

Gospodarstwa domowe pozbawione dostępu do kapitału mogą napotkać na nieproporcjonalnie dużą barierę finansową, ograniczającą ich zdolność do przejścia na rozwiązania niskoemisyjne i potencjalnie narażając je na jeszcze większe ryzyko ubóstwa transportowego. Agencja EEA zauważa, że kwestie te mogą zagrozić skuteczności ETS2 oraz osłabić jego akceptację społeczną.

Rola społecznych planów klimatycznych państw czł. UE

Aby przewidzieć i rozwiązać wskazane powyżej problemy, państwa członkowskie UE mają za zadanie opracować krajowe społeczne plany klimatyczne. Zostaną w nich określone środki i inwestycje na okres 2026–2032, mające na celu złagodzenie

społecznych skutków wprowadzenia ETS2 oraz zmniejszenie ubóstwa transportowego i energetycznego. Plany muszą być spójne z krajowymi planami energetycznymi i klimatycznymi (KPEiK) oraz innymi dokumentami strategicznymi, np. strategiami adaptacji do zmian klimatu. Realizacja planów będzie współfinansowana przez Społeczny Fundusz Klimatyczny, który z kolei będzie zasilany głównie z przychodów ETS2. Dzięki temu Fundusz będzie wspierał państwa członkowskie UE w inwestowaniu w rozwiązania niskoemisyjne na poziomie krajowym i lokalnym, a także wspomagał bezpośrednio wsparcie dochodowe. Zakłada się, że możliwe do współfinansowania działania będą obejmowały nie tylko tymczasowe wsparcie dochodowe, ale także dotacje na termomodernizacje i systemy energii odnawialnej w budynkach, a w zakresie transportu – dotacje na pojazdy elektryczne, wsparcie transportu publicznego, promocję wynajmu krótkoterminowego typu *carsharing* i aktywnej mobilności (np. poprzez rozwój infrastruktury rowerowej).

Społeczne plany klimatyczne państw członkowskich UE, jako niezbędny warunek dostępu do środków związanych z wprowadzaniem ETS2, muszą być złożone do Komisji Europejskiej. Jak podaje EEA, do końca lutego 2026 r. swoje projekty planów złożyły: Łotwa, Litwa, Malta, Holandia i Szwecja. Plan szwedzki został już przyjęty, a inne są obecnie oceniane przez KE. Agencja podkreśla, że skuteczność planów będzie zależała nie tylko od tego, jak środki zostaną rozdzielone i przełożone na konkretne i dobrze ukierunkowane działania na poziomie krajowym, ale również od tego, czy zostaną one uruchomione wystarczająco wcześnie, zanim ETS2 zostanie uruchomiony i zacznie wpływać na ceny energii.

Priorytety umożliwiające skuteczne wdrożenie ETS2 w sektorze budynków

Aby zapewnić sukces wdrożenia ETS2 w sektorze budynków, EEA wskazuje państwom członkowskim UE, że powinny priorytetowo traktować trzy kluczowe działania:

- ▶ **Przyspieszenie zrównoważonego procesu renowacji budynków**, uwzględniającego efektywność energetyczną, niskoemisyjne systemy ogrzewania i chłodzenia oraz

stosowanie zasad gospodarki o obiegu zamkniętym. Można to osiągnąć poprzez wdrożenie instrumentów finansowych i usług doradczych zaprojektowanych tak, aby odpowiednio dotrzeć do wszystkich grup społecznych, w tym gospodarstw domowych o niskich dochodach i narażonych na ubóstwo energetyczne.

- ▶ **Zapewnienie spójności polityki.** Ceny emisji dwutlenku węgla, opodatkowanie zużycia energii i programy wsparcia muszą być na tyle powiązane, aby sprawiedliwy społecznie system taryfowy zapewniał konkurencyjność ogrzewania elektrycznego wobec gazowego. Należy poprawić atrakcyjność rozwiązań i sprawiedliwość społeczną poprzez np. dotacje celowe, dopasowane wsparcie techniczne i administracyjne.
- ▶ **Wzmocnienie komunikacji i przejrzystości** w wykorzystaniu przychodów z ETS2, a także wykazanie namacalnych, natychmiastowych, licznych korzyści bezpośrednich i pośrednich dla obywateli. Przykładami tych korzyści są: redukcja ubóstwa energetycznego, poprawa zdrowia, niższe rachunki za energię oraz większy komfort. Działania te są kluczowe dla akceptacji społecznej.

Priorytety umożliwiające skuteczne wdrożenie ETS2 w sektorze transportu drogowego

W kontekście wprowadzenia ETS2 w sektorze transportu drogowego, Europejska Agencja Środowiska wskazuje na trzy priorytety. Są nimi:

- ▶ **Gotowość infrastrukturalna.** Ma ona polegać na upowszechnieniu łatwych w obsłudze sieci ładowania pojazdów elektrycznych oraz opcji transportu multimodalnego i mobilności aktywnej. Rozwój tego typu infrastruktury jest niezbędny, aby mobilność niskoemisyjna była praktyczna i przystępna cenowo.
- ▶ **Spójność polityki.** Ustalanie cen emisji CO₂, opodatkowanie paliw i programy wsparcia muszą być na tyle spójne, aby uniknąć nieproduktywnych zachęt. Ponadto w państwach członkowskich należy wyeliminować mechanizmy sprzyjające wykorzystywaniu paliw kopalnych.
- ▶ **Korzyści społeczne i komunikacja.** Przejrzyste wykorzystanie przychodów ETS2 oraz jasna komunikacja przedstawiająca społeczeństwu namacalne korzyści dla obywateli, takie jak czystsze powietrze, niższe koszty eksploatacji pojazdów elektrycznych oraz poprawa usług transportowych, będą kluczowe dla budowania akceptacji społecznej.

Stan wdrożenia systemu ETS w Brazylii

Brazylia wchodzi w nową fazę polityki klimatycznej, podejmując działania na rzecz wdrożenia krajowego systemu handlu emisjami (ETS), który ma stać się jednym z kluczowych instrumentów transformacji gospodarczej. System ten jest rozwijany w ramach szerokiej strategii *Ecological Transformation Plan*, koordynowanej przez Ministerstwo Finansów w Brazylii.

Podstawy prawne dla systemu ETS zostały przyjęte w grudniu 2024 r., po niemal dwuletnim procesie legislacyjnym prowadzonym od początku 2023 r. W ślad za tym rozpoczęto budowę struktur instytucjonalnych oraz planowanie wdrożenia. Obecnie funkcjonuje tymczasowy organ zarządzający, natomiast

do końca 2026 r. ma zostać ustanowiona docelowa struktura zarządzania nowym ETS.

Wdrożenie brazylijskiego ETS zostało rozpisane na pięć faz, przy czym obecnie kraj znajduje się na etapie budowy fundamentów systemu, obejmujących m.in. określenie sektorów oraz gazów cieplarnianych objętych systemem, opracowanie zasad monitorowania, raportowania i weryfikacji MRV (ang. *monitoring, reporting, verification*) oraz stworzenie centralnego rejestru uprawnień. Zgodnie z przyjętym harmonogramem pełna operacyjność systemu ETS planowana jest na 2031 r. Równoległe prowadzone są intensywne konsultacje z przemysłem oraz działania przygotowawcze w zakresie raportowania emisji.

Z dostępnych dokumentów rządowych, w tym planu działania tzw. roadmapy wdrożenia systemu¹⁴, wynika, że Brazylia rozważała różne warianty zakresu ETS. W wariantcie bardziej ograniczonym system obejmowałby przede wszystkim sektor energetyczny i przemysłowy. W wariantcie rozszerzonym analizowano natomiast objęcie systemem ETS, także transportu drogowego, morskiego i lotniczego, a także sektorów takich jak odpady oraz wydobycie surowców. Należy przy tym podkreślić, że zgodnie z założeniami systemu sektor rolnictwa oraz użytkowania gruntów nie będzie objęty ETS, co istotnie wpływa na jego potencjalny zakres¹⁵. Aktualny kierunek prac wskazuje, że projektowany system ETS zmierza w stronę szerszego zakresu sektorowego i może objąć około jednej trzeciej emisji Brazylii.

Istotnym elementem tworzonego systemu ETS jest dopuszczenie wykorzystania offsetów, choć ich ostateczny udział nie został jeszcze określony. Z zapowiedzi wynika, że Brazylia będzie kładła szczególny nacisk na jakość i integralność środowiskową projektów offsetowych, a brazylijski sektor rolnictwa oraz sektor LULUCF (ang. Land Use, Land use Change and forestry) będą głównym źródłem krajowych jednostek offsetowych.

Jednym z głównych wyzwań stojących przed Brazylią jest pogodzenie ambicji klimatycznych z oczekiwaniami interesariuszy gospodarczych. Wysoki poziom niepewności i obaw ze strony przemysłu sprawia, że proces wdrażania systemu ETS musi opierać się na transparentności, dialogu i stopniowym budowaniu konsensusu. Równocześnie kraj musi zmierzyć się z technicznymi aspektami implementacji.

Warto zaznaczyć, że zaangażowanie Brazylii w międzynarodową politykę klimatyczną wykracza poza poziom krajowego ETS. Brazylia, obok Unii Europejskiej i Chin, jest współinicjatorem *Open Coalition on Compliance Carbon Markets*, ogłoszonej podczas Konferencji Stron konwencji klimatycznej UNFCCC COP30 w Belém. Inicjatywa ta skupia obecnie ponad 20 państw i ma na celu rozwój współpracy w zakresie wsparcia rozwoju rynków ETS, systemów MRV oraz wykorzystywania offsetów w systemach handlu emisjami.

Podsumowując, Brazylia znajduje się na wczesnym, lecz dobrze zdefiniowanym etapie wdrażania ETS, z jasno określonym kierunkiem dalszych działań.

---

¹⁴ *SBCE Implementation Roadmap*, Ministerstwo Finansów Brazylii, 2025, dostęp online: https://www.gov.br/fazenda/pt-br/composicao/orgaos/mercado-de-carbono/roteiro-de-implementacao/2025_09-sbce-roadmap-eng-vf.pdf

¹⁵ International Carbon Action Partnership (ICAP), *Brazilian Greenhouse Gas Emissions Trading System*, ICAP ETS Map Factsheet, 2026, dostęp online: https://icapcarbonaction.com/system/files/ets_pdfs/icap-etsmap-factsheet-79.pdf

| Najważniejsze informacje z globalnych systemów ETS

- ▶ **11 marca** – Komitet ds. Zmian Klimatu (CCC) Wielkiej Brytanii w nowym raporcie dotyczącym „Siódmego Budżetu Emisyjnego” Wielkiej Brytanii wskazuje, że przejście na gospodarkę zeroemisyjną jest bardziej opłacalne niż dalsze uzależnienie od paliw kopalnych. Analiza Komitetu CCC pokazuje, że jednorazowy skok cen paliw kopalnych podobny do tego z 2022 r. może generować koszty porównywalne z łącznym kosztem transformacji klimatycznej do 2050 r. Według CCC każdy 1 GBP przeznaczony na transformację przynosi od 2,2 do 4,1 GBP korzyści, głównie dzięki ograniczeniu zagrożeń wynikających ze zmian klimatycznych, poprawie jakości życia oraz niższym kosztem systemu energetycznego.¹⁶
- ▶ **19 marca** – W marcu 2026 r. ceny ropy gwałtownie wzrosły po eskalacji konfliktu między Iranem, USA i Izraelem oraz atakach na infrastrukturę energetyczną na Bliskim Wschodzie. Cena za ropę Brent crude, która wyznacza ceny na świecie przekroczyła poziom 110 USD za baryłkę, a rynki zareagowały obawami o zakłócenia dostaw, szczególnie w związku z ryzykiem dla transportu przez Cieśninę Ormuz.¹⁷
- ▶ **23 marca** – Indie uruchomiły portal rynku emisji gazów cieplarnianych (ang. *Carbon Market Portal*), który ma zainicjować krajowy system handlu emisjami ETS. Portal służy jako centralna platforma do rejestracji firm, monitoringu emisji i handlu uprawnieniami pomiędzy podmiotami. Zgodnie z zapowiedzią ministra energii Manohar Lal formalny obrót uprawnieniami do emisji rozpocznie się w ciągu czterech miesięcy.¹⁸
- ▶ **26 marca** – Stowarzyszenie producentów cementu w Turcji (TÜRKCİMENTO) ostrzega, że obecne wdrożenie unijnego mechanizmu CBAM¹⁹ może w praktyce stać się barierą pozataryfową dla tureckiego eksportu cementu. Zmiany legislacyjne KE z października i grudnia 2025 r. generują istotne obciążenia finansowe, głównie przez stosowanie domyślnych wskaźników emisji dla krajów trzecich, które nie odzwierciedlają rzeczywistych danych. Mimo że turecki sektor od lat działa w systemie monitorowania emisji zgodnym z UE i osiąga niższe emisje niż przyjęte wartości domyślne, brak indywidualnego wskaźnika dla Turcji powoduje zawyżanie kosztów. Rzeczywiste emisje klinkieru wynoszą ok. 0,88 ton CO₂/tonę produktu, podczas gdy unijna wartość domyślna to 1,551 ton CO₂/tonę produktu, co znacząco podnosi koszty i zagraża opłacalności eksportu. Według TÜRKCİMENTO różnica ta może przełożyć się także na wyższe ceny dla konsumentów w UE. Organizacja podkreśla konieczność szybkiego wdrożenia systemów weryfikacji rzeczywistych danych oraz dostosowania wskaźników, aby odzwierciedlały faktyczne warunki produkcji. Wskazuje również na niejasności regulacyjne dotyczące m.in. emisji pośrednich i wykorzystania energii odnawialnej.²⁰

¹⁶ <https://www.theccc.org.uk/2026/03/11/cost-of-net-zero-by-2050-less-than-a-single-fossil-fuel-price-shock-ccc/>

¹⁷ <https://www.reuters.com/business/energy/oil-rises-3-after-iran-strikes-middle-east-energy-facilities-2026-03-19/>

¹⁸ <https://carbonherald.com/india-opens-carbon-market-portal-to-kick-start-emissions-trading-system/>

¹⁹ CBAM- Mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂.

²⁰ https://www.turkcimento.org.tr/en/news_detail/turkcimento-actual-emissions-must-be-taken-into-account

Pozostałe informacje

- ▶ **Art. 6 Porozumienia Paryskiego.** Zgodnie z danymi opublikowanymi przez UNEP-CCC w bazie danych dotyczącej realizacji działań w ramach Art. 6 Porozumienia Paryskiego²¹ na koniec marca 2026 r.²² w 37 krajach odnotowano 117 zatwierdzonych działań nowego mechanizmu redukcji emisji z Porozumienia z Paryża (ang. *Paris Agreement Crediting Mechanism, PACM*). Wszystkie te działania dotyczą przenoszenia projektów z mechanizmu CDM (ang. *Clean Development Mechanism*) do mechanizmu PACM²³. Spośród tych działań, formalnie na chwilę obecną zarejestrowano 22 projekty²⁴, a dla jednego z nich zatwierdzono również pierwszy wniosek o wydanie jednostek w ramach mechanizmu PACM. Transfery międzynarodowe (ang. *Internationally Transferred Mitigation Outcomes, ITMO*) objęły łącznie 15,9 mln jednostek, a uczestniczyły w nich 4 kraje. Dodatkowo podpisano 105 umów dwustronnych w sprawie realizacji wspólnych działań zgodnie z Art. 6.2 Porozumienia paryskiego z udziałem 62 państw.
- ▶ **Jednostki CER (ang. *Certified Emission Reduction, CER – jednostki poświadczanej redukcji emisji*).** Sekretariat Konwencji Klimatycznej (UNFCCC) opublikował dane dotyczące projektów CDM (ang. *Clean Development Mechanism, CDM – mechanizm czystego rozwoju*)²⁵, z których wynika, że na koniec marca było 7826 projektów CDM, a łączna liczba wydanych jednostek CER, wygenerowanych w ramach tych projektów, wyniosła 2 385 mln. Natomiast całkowita liczba jednostek wydanych w związku z realizacją 355 działań programowych CDM (ang. *Programme of Activities, PoA – działania programowe*)²⁶ osiągnęła poziom 74,7 mln jednostek CER.
- ▶ Zgodnie z danymi Eurostatu opublikowanymi w dniu 25 marca br. import produktów energetycznych do UE w 2025 r. wyniósł 723,3 mln ton, a wartość tego importu wynosiła 336,7 mld EUR, co oznacza spadek zarówno pod względem wartości (-11,1% r/r), jak i wolumenu (-0,6% r/r) w porównaniu do 2024 r. Import produktów energetycznych do UE systematycznie się zmniejsza już od 2022 r. – wartość spadła o 51,4%, a wolumen o 14,9%. W strukturze importu odnotowano spadki importu ropy naftowej o wartości 17,8% i wolumenu o 6,1%. Jednocześnie odnotowano wyraźny wzrost poziomu importu LNG (gazu ziemnego dostarczanego w stanie ciekłym) – wartości importu zwiększyła się o 35,2%, a jego wolumen o 24,4%. W przypadku gazu ziemnego dostarczanego rurociągami (w stanie gazowym) wartość importu wzrosła o 3,4%, mimo spadku wolumenu o 5,3%. W 2025 r. głównymi dostawcami ropy naftowej do UE pozostawały Stany Zjednoczone (15,1%), Norwegia (14,4%) oraz Kazachstan (12,7%). W przypadku skroplonego gazu ziemnego LNG największym dostawcą są USA, odpowiadające za ponad połowę importu (56%), wyprzedzając Rosję (13,9%) i Katar (8,9%). Norwegia była głównym partnerem w zakresie gazu ziemnego dostarczanego rurociągami (dostarczany w stanie gazowym), a jej udział w imporcie wyniósł 52,1%. Kolejne miejsce zajęła Algieria z udziałem 17,4%, a następnie Rosja z udziałem 10,4%.²⁷
- ▶ KE poinformowała w dniu 31 marca br., że wszczęła postępowanie wyjaśniające, aby ocenić, czy planowane

²¹ <https://article6pipeline.unepccc.org/global-data>, dostęp w dn. 30.03.2026

²² stan na 28.02.2026,

²³ <https://conta.cc/4cno7Vc> oraz https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/article-6/article-64-pacm/mechanism-process/issuance/provisional_request/PoA10471#issuance-request-number10471-MPI-IRP2

²⁴ https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/paris-agreement-crediting-mechanism/CDM_transition/transition-list

²⁵ <http://cdm.unfccc.int>, dostęp w dn. 30.03.2026

²⁶ ang. *Programme of Activities (PoA)* – działania programowe obejmują realizację wielu pojedynczych projektów, które łączy wspólna procedura zatwierdzania, a dodawanie kolejnych projektów odbywa się bez konieczności ich nowego zatwierdzania, co prowadzi do obniżenia kosztów (więcej nt. CDM PoA: <http://cdm.unfccc.int/ProgrammeOfActivities/index.html>)

²⁷ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20260325-3>

przez Francję przekazanie wsparcia publicznego na budowę i eksploatację sześciu nowych reaktorów jądrowych jest zgodne z unijnymi zasadami pomocy państwa. W listopadzie 2025 r. Francja poinformowała KE o planie wsparcia budowy i eksploatacji sześciu nowych reaktorów jądrowych o łącznej mocy 9,9 GW. Reaktory mają powstać parami na terenach istniejących elektrowni jądrowych: Penly, Gravelines i Bugey. Nowe jednostki mają zostać uruchomione w latach 2038–2044, a ich przewidywany okres eksploatacji wynosi 60 lat. Całkowity koszt budowy szacowany jest obecnie na 72,8 mld EUR. Celem projektu jest zwiększenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej we Francji i krajach sąsiednich oraz wsparcie realizacji celów dekarbonizacji UE. Beneficjentem wsparcia jest Électricité de France S.A. (EDF), właściciel i operator całej floty elektrowni jądrowych we Francji. Do realizacji projektu zostanie powołana spółka celowa w pełni należąca do EDF. Wśród działań planowanych przez Francję w celu wsparcia inwestycji wskazano: preferencyjną pożyczkę obejmującą 60% szacowanych kosztów budowy, dwustronny kontrakt różnicowy na okres 40 lat, zapewniający stabilne przychody, mechanizm podziału ryzyka obejmujący określone zdarzenia, chroniący przed ryzykami niezależnymi od EDF (np. klęski żywiołowe czy zmiany prawa). Na tym etapie KE uznała wstępnie, że projekt jest potrzebny i wspiera rozwój działalności gospodarczej oraz dostrzega też jego potencjalny wkład w bezpieczeństwo energetyczne i dekarbonizację. KE uznała za konieczne jednak dokładne sprawdzenie, czy planowane przez Francję działania są w pełni zgodne z zasadami pomocy państwa UE.²⁸

- ▶ KE ogłosiła konsultacje publiczne i zaproszenie do zgłaszania opinii na temat efektywności energetycznej w kształtowaniu przepisów UE w okresie po 2030 r. Jak zapowiedziano w Programie Prac KE, wniosek legislacyjny dotyczący ram efektywności energetycznej po 2030 roku ma zostać opublikowany w ostatnim kwartale 2026 roku. Wkład z tych dwóch działań zostanie wykorzystany w pracach

przygotowawczych KE. Konsultacje zakończą się 12 czerwca 2026 r.²⁹ Więcej informacji [na stronie KE](#).

Artykuły/raporty

- ▶ Michael R. Bloomberg opublikował artykuł pt. [„Cap and Trade Works in Europe. Don't Screw It Up”](#), w którym dokonuje analizy skuteczności działania EU ETS oraz wyzwań stojących przed jego dalszym funkcjonowaniem. Autor wskazuje, że system EU ETS jest jednym z najefektywniejszych narzędzi ograniczania emisji CO₂, ponieważ poprzez mechanizm rynkowy skłania przedsiębiorstwa do inwestycji w technologie niskoemisyjne. Podkreśla, że od 2005 r. emisje w sektorach objętych systemem EU ETS spadły o ok. połowę, co potwierdza wysoką skuteczność systemu. Jednocześnie EU ETS generuje znaczne przychody dla państw UE, wspierając transformację energetyczną oraz rozwój nowoczesnych gałęzi przemysłu. Kluczowym atutem systemu jest jego przewidywalność, która umożliwia firmom długoterminowe planowanie inwestycji mimo niestabilnej sytuacji geopolitycznej. Autor ostrzega jednak przed rosnącą presją przemysłu na osłabienie systemu, co mogłoby zahamować proces dekarbonizacji. W konkluzji podkreśla, że EU ETS wymaga usprawnień, lecz powinien być wzmocniony, a nie demontowany, ponieważ stanowi fundament europejskiej polityki klimatycznej.
- ▶ Robert Jeszke w artykule dla portalu Wysokie Napięcie pt. [„Jak zreformować ETS? UE potrzebuje 'centralnego banku węglowego'”](#), odnosi się do rosnących napięć wokół systemu EU ETS oraz potrzeby jego głębszej, instytucjonalnej reformy. Autor wskazuje, że propozycje, takie jak włoskie rekompensaty kosztów emisji są sygnałem możliwego punktu zwrotnego, w którym system zaczyna być postrzegany nie tylko jako narzędzie klimatyczne, ale także element polityki przemysłowej i społecznej. Podkreśla, że kluczowym problemem nie jest już sam poziom ceny CO₂, lecz jej niestabilność i nieprzewidywalność, które utrudniają podejmowanie długoterminowych decyzji inwestycyjnych

²⁸ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_744

²⁹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/17452-Energy-efficiency-legal-framework-after-2030_en

przez przemysł. W artykule zwrócono uwagę, że rosnąca liczba interwencji krajowych może prowadzić do fragmentacji rynku i osłabienia wspólnego sygnału cenowego, zastępowanego konkurencją subsydiów między państwami. Autor argumentuje, że problem wysokich kosztów energii w Europie ma charakter strukturalny, a ETS jest tylko jednym z jego elementów, dlatego działania naprawcze powinny mieć charakter systemowy, a nie doraźny. W tym kontekście proponuje powołanie instytucji na wzór „centralnego banku węglowego”, która stabilizowałaby rynek poprzez przejrzyste zarządzanie podażą uprawnień w okresach nadmiernej zmienności. Taka instytucja miałaby zwiększyć wiarygodność systemu i ograniczyć wpływ bieżących decyzji politycznych na ceny emisji, bez naruszania samego limitu emisji. Autor podkreśla również, że wraz z rozwojem nowych mechanizmów, takich jak pochłanianie CO₂ czy offseety, rośnie potrzeba spójnego zarządzania całym systemem. Wniosek jest taki, że przyszłość ETS zależy od wzmocnienia jego fundamentów instytucjonalnych i utrzymania wspólnych zasad, które zapewnią stabilność oraz przewidywalność w długim okresie.

- ▶ W artykule pt. [„Czy unijny rynek handlu emisjami ogarnęła panika?”](#) dla portalu Wysokie Napięcie, autor - Maciej Burny analizuje ostatnie gwałtowne spadki cen uprawnień EUA oraz napięcia polityczne wokół EU ETS. Autor wskazuje, że dynamiczny spadek cen uprawnień do emisji (mimo ich strukturalnego niedoboru w przyszłości) nie wynika z fundamentów rynkowych, lecz z rosnącej niepewności politycznej i sygnałów o możliwej reformie systemu. Kluczową rolę odgrywają wypowiedzi europejskich polityków oraz zwiększony popyt ze strony instytucji finansowych, które zwiększają zmienność i spekulacyjny charakter rynku. W artykule podkreślono rosnący wpływ przemysłu energochłonnego, który skuteczniej niż wcześniej oddziałuje na decyzje rządów, szczególnie w największych gospodarkach UE. Jednocześnie widoczny jest wyraźny podział państw członkowskich UE. Część z nich domaga się zmian chroniących konkurencyjność przemysłu, inne zaś

korzystają z wysokich cen uprawnień i sprzeciwiają się głębokim reformom (w szczególności te które nie mają deficytów uprawnień). Maciej Burny prognozuje możliwe kierunki zmian, wskazując na prawdopodobne „poluzowanie” systemu poprzez modyfikację mechanizmu rezerwy MSR, zwiększenie puli dostępnych uprawnień oraz wydłużenie mechanizmów wsparcia dla przemysłu. Jednocześnie zaznacza, że najbardziej radykalne postulaty, takie jak zawieszenie EU ETS czy wprowadzenie sztywnego limitu cen (korytarza cenowego), są mało realne politycznie. Autor podkreśla, że mimo obecnych napięć, EU ETS nie jest zagrożony likwidacją, a raczej ewolucją w kierunku większego kompromisu między polityką klimatyczną a polityką gospodarczą. Wniosek jest taki, że obecna „panika” ma charakter przejściowy, lecz przyszłość systemu EU ETS będzie w dużej mierze zależała od sytuacji geopolitycznej i cen energii, które mogą wymusić głębsze korekty polityki klimatycznej UE.

- ▶ W Review of World Economics pojawiła się publikacja pt. [„Trade war to cooperation: scrutinizing China's strategies to the EU carbon border adjustment mechanism”](#). Artykuł analizuje przewidywany wpływ podatku CBAM, na partnerów handlowych UE, ze szczególnym uwzględnieniem Chin. Autorzy skupiają się przede wszystkim na sektorach żelaza, stali i aluminium, które należą do najważniejszych branż eksportowych objętych nowymi regulacjami. Z ich wniosków wynika, że CBAM może zaostrić napięcia handlowe między UE a Chinami oraz pogłębić istniejące nierównowagi w wymianie handlowej. W artykule zauważono, że w zależności od reakcji Pekinu możliwe są różne scenariusze, w tym nawet pełnoskalowy spór handlowy. Ewentualne działania odwetowe Chin mogłyby poprawić sytuację części chińskiej gospodarki, ale jednocześnie wiązałyby się z kosztami ekonomicznymi i większą niepewnością dla obu stron. Oznacza to, że eskalacja konfliktu byłaby ryzykowna zarówno dla UE, jak i dla Chin. Autorzy zwracają również uwagę, że CBAM może być postrzegany, jako rozwiązanie faworyzujące producentów z UE. W praktyce mechanizm może dawać przewagę unijnym firmom kosztem

eksporterów z państw trzecich, co rodzi pytania o zgodność nowych zasad z regułami Światowej Organizacji Handlu (WTO). Kwestia ta może stać się jednym z głównych punktów spornych w relacjach handlowych. Jednym ze sposobów dostosowania się Chin do nowych regulacji, choć do końca zgodny z zamysłem CBAM, jest tzw. „resource shuffling”, czyli przesuwanie bardziej ekologicznej produkcji na eksport do UE. Mogłoby to oznaczać np. wykorzystywanie zielonej energii głównie przy produkcji towarów wysyłanych do Europy lub kompensowanie emisji w wybranych sektorach. Wnioskiem z analizy jest to, że skuteczność CBAM będzie zależała nie tylko od samych regulacji, lecz także od reakcji największych partnerów handlowych oraz zdolności do międzynarodowej współpracy. Relacje między UE a Chinami pokazują, że mechanizm ten ma nie tylko wymiar klimatyczny, ale również strategiczny, gospodarczy i polityczny. CBAM może stać się ważnym narzędziem transformacji klimatycznej, ale jednocześnie niesie ryzyko nowych konfliktów handlowych.

Na stronie CAKE udostępniono [Eksplorator CBAM](#) – interaktywne narzędzie do analizy scenariuszowej wpływów i obciążeń związanych z mechanizmem CBAM w latach 2026–2027 we wszystkich państwach czł. UE. Narzędzie zostało opracowane przez CAKE/KOBIZE/IOŚ-PIB w ramach projektu LIFE ENSPIRE. Eksplorator pozwala analizować potencjalne wpływy budżetowe generowane przez mechanizm CBAM, w tym środki, które mogą zasilić Tymczasowy Fundusz Dekarbonizacyjny. Narzędzie wykorzystuje dane o imporcie towarów objętych CBAM, prognozy makroekonomiczne KE oraz założenia dotyczące emisyjności produktów i cen uprawnień w EU ETS. Użytkownicy mogą sprawdzać, jak wyniki zmieniają się w zależności od poziomu cen w EU ETS, skali przenoszenia kosztów CBAM na ceny importu czy reakcji importerów na wzrost cen. Wyniki prezentowane są w formie przejrzystych zestawień i wizualizacji, co ułatwia porównywanie scenariuszy między państwami, grupami produktów i krajami pochodzenia importu. Prezentowane szacunki mają charakter orientacyjny i scenariuszowy, a narzędzie służy przede wszystkim do analiz porównawczych oraz identyfikacji czynników wpływających na poziom obciążeń i przychodów związanych z CBAM.

Ogłoszenie o pracę

Centrum Analiz Klimatyczno-Energetycznych (CAKE) w KOBIZE/IOŚ-PIB prowadzi rekrutację na stanowiska:

- [Starszego/Głównego specjalisty inżynieryjno-technicznego w Zespole Strategii, Analiz i Aukcji](#)
- [Starszego/Głównego specjalisty inżynieryjno-technicznego w Zespole Modelowania Polityk Klimatyczno-Energetycznych.](#)

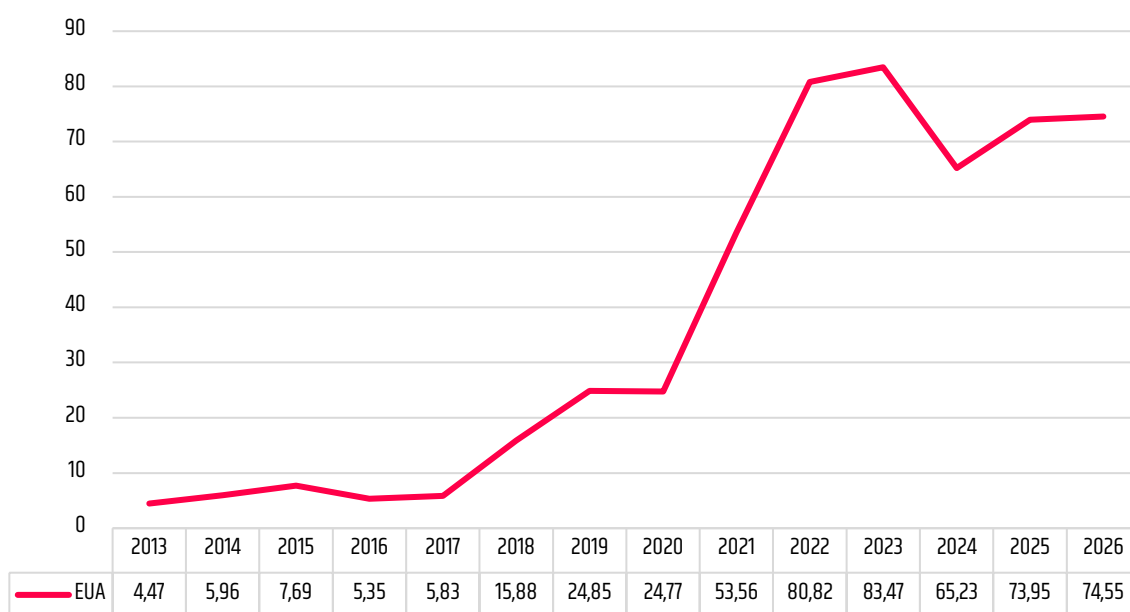
To propozycja dla osób z doświadczeniem zainteresowanych tematyką polityki klimatyczno-energetycznej, systemami handlu emisjami, analizami gospodarczymi oraz modelowaniem skutków regulacji. Miejscem pracy jest Warszawa (ul. Słowicza 32), w formule hybrydowej i w pełnym wymiarze czasu pracy. Termin składania aplikacji na oba stanowiska upływa 6 maja 2026 r.

Tabela 5. Kalendarium najważniejszych wydarzeń w kwietniu 2026 r.

Dzień	Wydarzenie
14 ,17, 20, 21, 22, 23, 27, 28 i 30 kwietnia	Posiedzenie Grupy Roboczej Rady UE ds. Międzynarodowych Zagadnień Środowiska
15, 16 i 27 kwietnia	Posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności w PE (ENVI)
15,16 i 20 kwietnia	Posiedzenie Komisji ds. Przemysłu, Badań Naukowych i Energii w PE (ITRE)
16, 21, 28, 29 kwietnia	Posiedzenie Grupy Roboczej Rady UE ds. Środowiska
21, 27, 30 kwietnia	Posiedzenie Grupy Roboczej Rady UE ds. Energii
28-29 kwietnia	Nieformalne spotkanie ministrów transportu
23-24 kwietnia	Nieformalne spotkanie szefów państw i rządów UE
27 kwietnia	Posiedzenie plenarne Parlamentu Europejskiego w Sztrasburgu
W kwietniu	<p>Terminy aukcji uprawnień EUA w UE:</p> <p><u>EEX: 1 i 15 kwietnia 2026 r. (środa) - krajowa aukcja polskich uprawnień - 1,524 mln EUA/aukcję (start 9:00-11:00):</u></p> <p>EEX: od 2 do 30 kwietnia 2026 r. (poniedziałek, wtorek i czwartek) - unijna aukcja uprawnień EUA (+EFTA): 2,712 mln EUA/na aukcję oraz 31 marca 2026 r. 2,728 mln EUA/aukcję;</p> <p>EEX: od 10 do 24 kwietnia 2026 r. - 1,093 mln EUA/aukcję (piątek - krajowa aukcja niemiecka).</p>

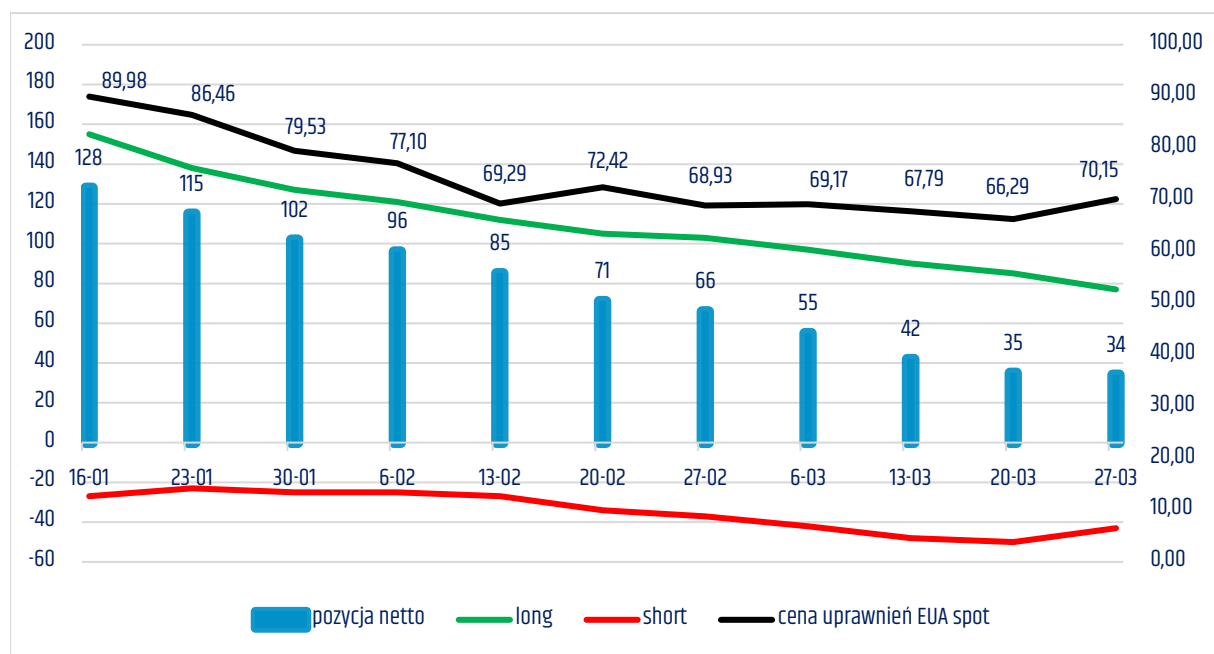
Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie EEX, PE, Rady UE.

Wykres 4. Średnie arytmetyczne ceny uprawnień EUA z rynku spot [w EUR] w latach 2013-2026

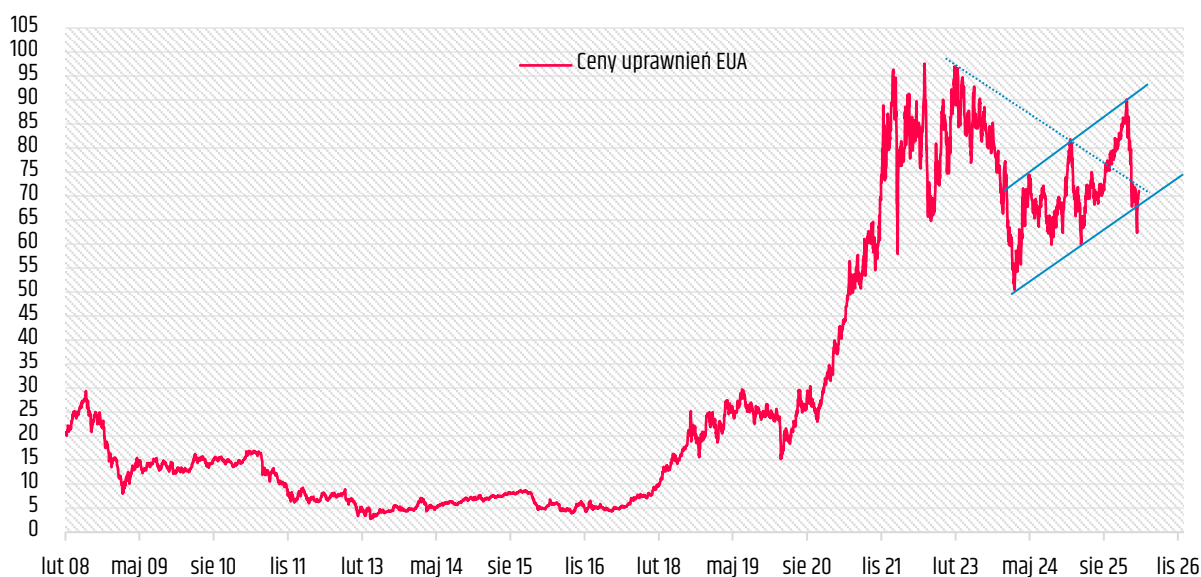
Źródło: Opracowanie własne KOBIZE na podstawie danych o cenach z giełdy Bluenext (od 26 lutego 2008 do 11 czerwca 2008 r.), rynku OTC (do dnia 10 czerwca 2009 r.) i giełdy ICE/ECX, Bluenext, EEX, Nordpool (od 11 czerwca 2009 r. do końca grudnia 2012 r.) oraz na podstawie danych giełdy ICE, EEX (poczynając od 1 stycznia 2013 r.)

Wykres 5. Wielkość pozycji (w mln uprawnień) zajmowanych przez Instytucje finansowe na rynku futures wraz z odpowiadającymi im cenami uprawnień na rynku spot w okresie od stycznia 2026 r.

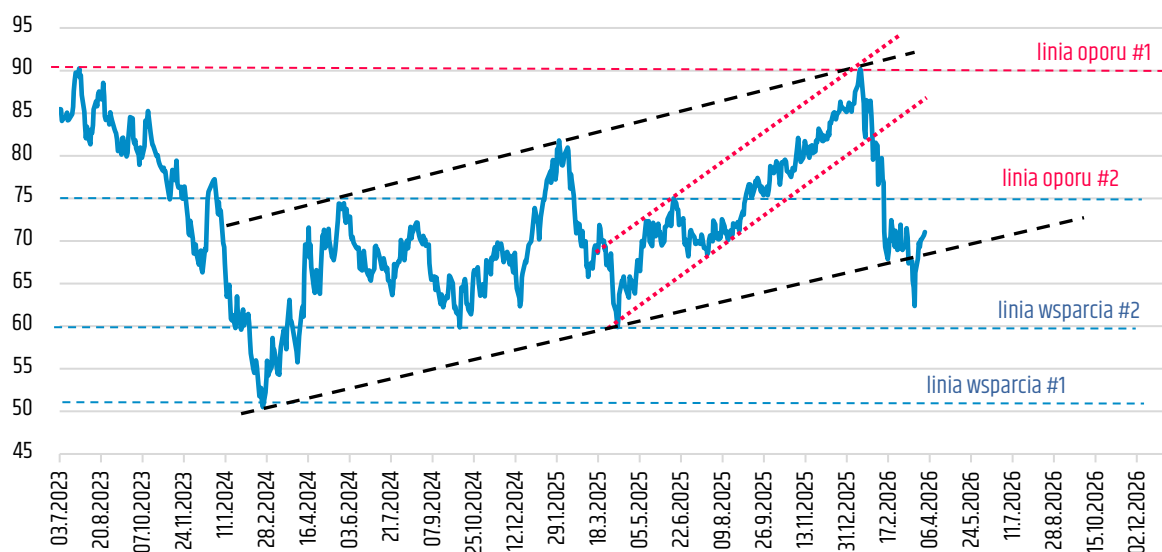

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ICE/EEX oraz COT

Wykres 6. Dienne ceny zamknięcia transakcji uprawnieniami EUA na rynku spot w latach 2008-2026 [w EUR]

Wykres 7. Dienne ceny zamknięcia transakcji uprawnieniami EUA na rynku spot w latach 2023-2026 z wyznaczonymi liniami oporu i wsparcia [w EUR]

Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych o cenach z giełdy Bluenext (od 26 lutego 2008 do 11 czerwca 2008 r.), rynku OTC (do dnia 10 czerwca 2009 r.) i giełdy ICE/ECX, Bluenext, EEX, Nordpool (od 11 czerwca 2009 r. do końca grudnia 2012 r.) oraz na podstawie danych giełdy ICE/ECX, EEX (poczynając od 1 stycznia 2013 r.).

Celem zobrazowania sytuacji na rynku EU ETS, a także zmienności ceny uprawnień do emisji, w Raporcie z rynku CO₂ zamieszczono wykresy przedstawiające główne trendy cenowe. Wykres 6 prezentuje dane za okres od lutego 2008 r. do marca 2026 r., natomiast wykres 7 przedstawia zakres zmienności cenowej od lipca 2023 r. do marca 2026 r.

Autorzy:

Sebastian Lizak, Robert Jeszke, Aneta Tylka, Marta Rosłaniec, Zbyszko Pisarski, Kamila Chalamońska, Izabela Zborowska, Agnieszka Gałan, Mateusz Szymczycha, Marzena Chodor, Anna Serzysko, Michał Lewarski, Maciej Pyrka, Monika Sekuła

Niniejszy dokument może być używany, kopiowany i rozpowszechniany, w całości lub w części, wyłącznie w celach niekomercyjnych i z zachowaniem praw autorskich, w szczególności ze wskazaniem źródła ich pochodzenia.

Działalność KOBiZE jest finansowana ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Kontakt:

Zespół Strategii, Analiz i Aukcji

Krajowy Ośrodek Bilansowania
i Zarządzania Emisjami

Instytut Ochrony Środowiska -
Państwowy Instytut Badawczy

ul. Słowicza 32

02-170 Warszawa

e-mail: raportCO2@kobize.pl

W celu otrzymywania bezpośrednio numerów „Raportu z rynku CO₂” zachęcamy Państwa do zapisywania się do naszego newslettera:

NEWSLETTER